

N:o 68.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 5 maj 1897.
— — — — Andra Kammaren den 5 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts till Riksdagen gjorda framställningar dels med förslag till förordning angående skyddskoppymningen i riket, dels ock om höjning af anslag dertill.

(Sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 4 och memorial n:o 6.)

Till Konungen.

Genom en den 4 december 1896 aflåten proposition, n:o 4, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att antaga ett propositionen bifogadt förslag till förordning angående skyddskoppymningen i riket.

Med underrättelse, att, derest de i nämnda förslag angifna grunder för skyddskoppymningens ordnande vunne Riksdagens godkännande, Eders Kongl. Maj:t vore sinnad att utfärda särskildt vaccinationsreglemente, har förslag till sådant reglemente blifvit propositionen bifogadt.

Härjemte har Eders Kongl. Maj:t uti den till Riksdagen, den 16 januari innevarande år aflåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behof under riksstatens åttonde hufvudtitel i punkten 21 föreslagit, att anslaget till vaccinationens befrämjande måtte med titeln

ändring till »anslag för skyddskoppymningen» höjas med 2,800 kronor, eller från 7,700 kronor till 10,500 kronor, och såsom reservationsanslag i riksstaten uppföras.

Riksdagen har pröfvat de skäl, som enligt statsrådsprotokollet, för den 4 december 1896, vederbörande departementschef framdragit för det i den särskilda propositionen framställda förslag till förordning, men har ej af dem kunnat öfvertygas om nödvändigheten af den genomgripande förändring i lagstiftningen angående vaccinationen, som förslaget innebär. Departementschefen har sjelf anmärkt, att efterlefnaden af nuvarande påbud om vaccinationens begagnande haft till följd, att smittkopporna, som förut ofta anstält svåra härjningar bland Sveriges inbyggare, på senare tid uppträdt mera sällan och mycket lindrigare. Detta synes äfven med fullkomlig tydlighet ådagaläggas af såväl den vid propositionen fogade tabellen n:o 2 som den likaledes bifogade grafiska framställningen öfver i Sverige inträffade dödsfall af smittkoppor på hvarje million invånare under åren 1749—1894. Af den senare framgår, att efter vaccinationens införande i Sverige antalet dödsfall, förorsakade af smittkoppor, högst få år stigit öfver 500 på millionen invånare — sedan år 1810 endast fyra gånger och deraf ej mer än en gång, nemligen år 1874, nalkats tusentalet — men deremot under många år ej ens belöpt sig till ett hundra. Vid jemförelse med den föregående tiden, då en på liknande sätt beräknad dödsprocent af 3,000, 4,000, 5,000 eller ännu mer ej varit ovanlig, tyda ofvannämnda siffror på, att ganska tillfredsställande förhållanden uti ifrågavarande hänseende inträdt. Tabellen n:o 2 ådagalägger bland annat, att i Sverige under de tio åren 1885—1894 hela antalet kända dödsfall i smittkoppor intet år öfverstigit 25 och de flesta åren icke ens uppgått till 10. Om också detta delvis kan bero derpå, att någon mera utbredd koppepidemi icke uppträdt under sagda tid, torde böra bemärkas, att, enligt hvad den grafiska framställningen utvisar, någon lika lång tidsperiod aldrig förut kunnat förete lika fördelaktiga siffror. På grund häraf, och då Riksdagen ej har sig bekant, att något missnöje med nu gällande vaccinationsbestämmelser framträdt, åtminstone ej i allmänare omfattning, har det synts Riksdagen, som om något stöd för yrkandet om skärpning i de nuvarande bestämmelserna angående vaccinationen icke

kan hemtas derifrån, att samma bestämmelser skulle på senare tid hafva visat sig otillräckliga.

Det skulle visserligen kunna tänkas, att förhållandena kunde blifva ännu gynsammare och i synnerhet säkerheten mot tillfälliga epidemier ännu större än nu, i fall strängare bestämmelser infördes. Men dervid har Riksdagen ansett sig dels böra tillse, huru vida synnerligen fördelaktigare förhållanden än de i Sverige rådande i verkligheten låta sig vinnas, och dels böra vid bedömandet af reformer i detta hänseende afväga de eventuella fördelarne mot de olägenheter, som komma att uppstå.

I det förstnämnda afseendet har Riksdagen funnit värdefulla upplysningar kunna inhemtas af den propositionen bifogade tabell n:o 1, hvilken utvisar, att af de derstädes upptagna länder i Europa endast Skottland och Irland kunna uppvisa gynsammare siffror än Sverige. Enligt departementschefens redogörelse är dock i dessa länder visserligen vaccination obligatorisk, men icke revaccination. Alla öfriga i tabellen upptagna länder, äfven de, hvarest en strängare lagstiftning i ämnet, liknande den af Eders Kongl. Maj:t nu föreslagna, är gällande, visa ofördelaktigare siffror. Om också detta delvis kan bero på ogynsammare sanitära förhållanden i allmänhet, torde likväl enligt Riksdagens åsigt, då Sverige således får anses vara i ifrågavarande afseende bland de allra bäst lottade land i Europa, ej heller af jemförelse med utlandet något skäl till förändring af nuvarande lagstiftning kunna hemtas.

Men äfven under förutsättning, att någon fördel i ifrågavarande hänseende skulle kunna vinnas genom införande af de skärpta bestämmelser, som Eders Kongl. Maj:t föreslagit, håller Riksdagen före, att de stora olägenheter och svårigheter, som deraf skulle förorsakas allmänheten, vida öfverväga fördelarne. Vaccinationen, sådan den nu bedrifves, synes hafva tillvunnit sig allmänhetens förtroende, och Riksdagen är öfvertygad, att detta skall framdeles blifva förhållandet i allt högre grad. Deremot befarar Riksdagen, att de stränga bestämmelser, som innefattas i Eders Kongl. Maj:ts förslag, möjligen kunna bland befolkningen väcka ovilja, hvilken särskildt torde komma att vända sig emot de föreslagna straffbestämmelserna. Förtroendet för skyddskoppymningen skulle, enligt Riksdagens förmenande, till och med kunna derigenom rubbas.

Hvad Eders Kongl. Maj:ts förslag innehåller om upprättandet af en anstalt för framställande af animal vaccin synes deremot Riksdagen vara behjertansvärdt. De enda anmärkningar, som efter Riksdagens mening kunna med fog framställas mot det nuvarande vaccinations-

systemet, torde nemligen gälla användningen af humaniserad lymfa, enär det utrönt, att derigenom, om också endast i undantagsfall, smitta kunnat öfverföras till den vaccinerade. Då det ju bör vara för staten ytterst magtpåliggande, att densamma, hvilken påbjuder vaccination, dervid tillhandahåller absolut ofarlig lymfa, finner Riksdagen hvarje sådant, om ock sällsynt, fall innebära tillräcklig maning till en förbättring i nu anmärkta hänseende. Riksdagen har därför ansett, att frågan om anstalten för beredande och tillhandahållande af animal vaccin bort tagas under öfvervägande, oberoende deraf att Eders Kongl. Maj:ts förslag till förordning angående skyddskoppymningen icke vunnit Riksdagens godkännande.

Då genom Riksdagens beslut frågan om ny vaccinationslagstiftning förfallit, kunna de uti statsrådsprotokollet den 14 januari omfördäda förslag till utgiftsstaten icke till efterrättelse fastställas. Riksdagen antager emellertid, att äfven med bibehållande af nuvarande vaccinationsbestämmelser kostnaderna för en anstalt för beredande af animal lymfa torde förorsaka att en höjning i anslaget, på sätt Eders Kongl. Maj:t föreslagit, blifver erforderlig.

Riksdagen får sålunda för Eders Kongl. Maj:t anmäla, att Riksdagen:

dels funnit Eders Kongl. Maj:ts förslag till förordning angående skyddskoppymningen i riket icke kunna bifallas;

dels ock på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts framställning om höjning af ifrågavarande anslag och ändring af dess titel, att, på det Eders Kongl. Maj:t måtte komma i tillfälle att låta bereda och tillhandahålla erforderlig mängd animal vaccin, anslaget till vaccinationens befrämjande höjts med 2,800 kronor, eller från 7,700 kronor till 10,500 kronor, och såsom reservationsanslag i riksstaten uppförts.

Stockholm den 5 maj 1897.

Med undersätlig vördnad.